

БАЩИНЪ ЗАВЕТЪ

Бъше ясенъ пролѣтенъ день. Гората се люлъеше. Моторната кола забръмча нагоре, дълго лжкатуши и спрѣ на самият върхъ, гдето е параклисътъ. Отъ колата най-напредъ слѣзе царь Борисъ, облѣченъ съ пжтнически дрехи и каскетъ на главата. Подиръ него скочи пъргаво едно петгодишно момче, съ гащи до колѣнетѣ, гологлаво. Наследникътъ на царския престолъ—князь Симеонъ Търновски. Вѣтърътъ разроши меката му косичка. Царь Борисъ съ бързи крачки се ужди по зелената морава къмъ параклиса, който отдалечъ приличаше на голѣма кацнала пеперуда съ разперени черни криле. Малкиятъ князь се затече следъ баща си. Когато стигнаха до параклиса, царътъ открехна вратата. Вжтре бѣше полумракъ. На дъното висѣше една вехта опушена икона. Предъ иконата мъждукаше кандилце. Царътъ на българитѣ сне каскета си, прекръсти се и цѣлуна иконата.

— Какво е това, тате! — попита князь Симеонъ.

— Параклисъ, сине. Една малка черквица.

— Що ще тука?

— На туй мѣсто нѣкога е станала голѣма битка. Тука сж загинали триста души юнаци. За тѣхнитѣ души гори туй кандилце.

— Ами защо сж тръгнали да се биятъ юнацитѣ? — запита детето.

— За свободата на нашето отечество, сине. За свободата на тая прекрасна и плодна земя. Погледни я!

Царь Борисъ размаха широко ржка и заговори съ вълнение на своя синъ:

— Ние сме стжпили върху единъ старопланински върхъ. Наоколо се шири Балканътъ. Той е населенъ съ добродушни столѣтници, овчари, елени, сърни и мечки. Въ неговитѣ пазви се гушатъ старинни манастири. На северъ е Мизия. Тя достига до голѣмата тиха рѣка Дунавъ. Ще минемъ нѣкога двама съ параходъ по Дунава — да видишъ българскитѣ села и градове. Тѣ сж накацали по брѣга като бѣли лебеди. На югъ се шири Тракия. Тамъ зрѣятъ едри жита. Въ овошнитѣ градини прѣщятъ натежали клони съ ябълки, круши и череши. Като вѣнецъ ограждатъ равнината Рила и Родопитѣ. Още по на югъ Бѣлото-море плакне българския брѣгъ. Нашата земя, сине, е пълна съ съкровища. Когато поемешъ царската корона — да я пазишъ като зеницитѣ на очитѣ си!

Малкиятъ князь трепна. Удари кракъ, застана мирно, дигна дѣсница, отдаде честь и отговори по войнишки:

— Слушамъ, Ваше Величество!

Царь Борисъ го помила по главата.

А. Каралийчевъ